9 Αυγούστου 2024

«Γεώργιος Κατσάνης… 50 Χρόνια στο Πάνθεον των Ηρώων»

/ Αφιερώματα / Γενικά Θέματα / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα

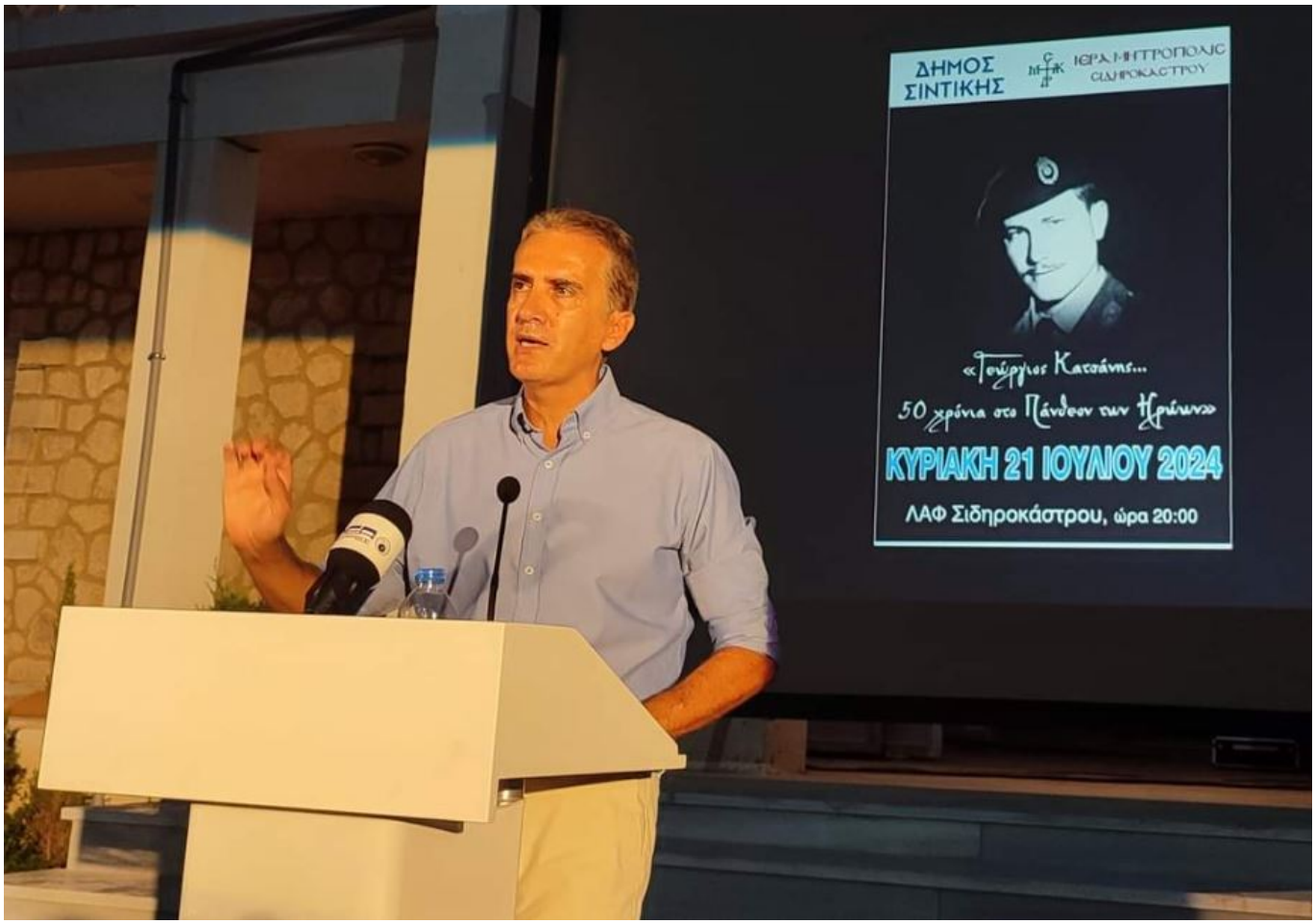

Του Θεοφάνη Μαλκίδη PhD

Ήταν ακριβώς πενήντα χρόνια από τον ηρωικό θάνατο του διοικητή της 33ης Μοίρας Καταδρομών Γεωργίου Κατσάνη στις Κυπριακές Θερμοπύλες του 1974. Αντιστεκόμενος στους Τούρκους εισβολείς στην Κύπρο ήταν αγνοούμενος μέχρι το 2019, όταν ταυτοποιήθηκαν τα ιερά του οστά τα οποία κηδεύτηκαν τον Φεβρουάριο του 2020, όπως αρμόζουν σε άνθρωπο και όπως πρέπει να τιμούνται οι ήρωες. Εκεί όπου αναπαύεται ο Γεώργιος Κατσάνης, στη γενέτειρά του το Σιδηρόκαστρο Σερρών, έγιναν οι εκδηλώσεις προς τιμήν του, οι οποίες ξεκίνησαν με το μνημόσυνο. Ηταν η οικογένειά του στον ιερό ναό Ευαγγελιστρίας και το τρισάγιο στο μνήμα του, στο Στρατιωτικό Κοιμητήριο Σιδηρόκαστρου. Στη συνέχεια ακολούθησε η εκδήλωση η οποία οργανώθηκε από τον Δήμο Σιντικής και

την Ιερά Μητρόπολη Σιδηροκάστρου.

Πλήθος κόσμου, από Σιδηρόκαστρο, Σέρρες, Κύπρο, μέλη του ΓΣ «Ηρακλής Θεσσαλονίκης», του οποίου ο Κατσάνης ήταν σπουδαίος αθλητής και το κλειστό γυμναστήριο ονομάζεται «Κατσάνειο», παρακολούθησε την εκδήλωση, μεταξύ των οποίων ο σεβασμιότατος Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, η οικογένεια του Γεωργίου Κατσάνη, η σύζυγος του Εριφύλη, οι δύο κόρες του Αγγελική (Λίνα) και Ευανθία και οι συμπολεμιστές του, τα «Παλληκάρια, τα Παιδιά του Κατσάνη».

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΑΝΗΣ
ΕΤΩΝ 40
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ 33 ΜΟΙΡΑΣ ΚΑΤΑΔΡΟΜΩΝ
ΕΠΕΣΕ ΜΑΧΟΜΕΝΟΣ ΤΗΝ 21. 7.
ΣΤΟΝ ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟ ΚΥΠΡ
ΔΕΝ ΚΥΝΗΓΟΥΣΕΣ
ΑΛΛΑ ΤΟΝ ΔΙΑ
ΜΑΚΗΤΕΣ
ANOBTHOSIS
FAMAGUSTA

Στο χαιρετισμό του ο δήμαρχος Σινιτικής Γεώργιος Τάτσιος, ανέφερε, μεταξύ των άλλων, ότι σήμερα τιμούμε «έναν ήρωα, ο οποίος επί 46 χρόνια βρισκόταν πάνω στα σκλαβωμένα βουνά του Αγίου Ιλαρίωνα και σήμερα κλείνουν 50 χρόνια από τον ηρωικό θάνατο. Κλείνουμε το γόνυ στον Γεώργιο Κατσάνη που αποτελεί το παράδειγμα για μας τους νεώτερους, να φανούμε όποτε χρειαστεί αντάξιοί του».

Ο Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, ανέφερε τα ακόλουθα: «Είμαι βαθύτατα συγκινημένος. Ο ήρωας Γεώργιος Κατσάνης, ένας άταφος νεκρός περίμενε 46 χρόνια για την κηδεία του και σήμερα τιμούμε τη θυσία του. Εύχομαι το παράδειγμά του να μείνει ζωντανό στις ψυχές και στις καρδιές όλων μας. Να είναι αθάνατος μέσα στην ζωή μας και την ύπαρξή μας».

Ρίγη συγκίνησης και περηφάνιας προκάλεσε ο λόγος της Λίνας Κατσάνη, κόρης του αείμνηστου ήρωα, αντιστράτηγου Γεωργίου Κατσάνη, η οποία ανέφερε μεταξύ των άλλων τα εξής: «Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες αλλά και την συγκίνηση μου για αυτήν την ιδιαιτέρως τιμητική εκδήλωση. Ευχαριστώ εκ μέρους της οικογένειάς μου τον Δήμο Σιντικής για την μεγάλη τιμή στον πατέρα μου.

Η φράση ορόσημο, ‘Δεν ξεχνώ’, βρίσκεται και θα βρίσκεται ριζωμένη στις καρδιές όλων, όχι μόνο ως σύνθημα που στοιχειώνει τις μνήμες του παρελθόντος αλλά ως διαχρονικό, αιώνιο σύμβολο της συλλογικής συνείδησής μας που δένεται με αίμα ιερό, αίμα ηρώων.

Ευχαριστώ τους συμπολεμιστές του πατέρα μου, τα παιδιά του, τα παλικάρια της 33 ΜΚ του 1974 που ακολουθώντας για άλλη μια φορά τον Διοικητή τους βρίσκονται σήμερα εδώ για να τιμήσουν την μνήμη του.

Πιστεύω ακράδαντα ότι πατρίδα χωρίς μνήμες είναι γη χωρίς ουρανό. Η αγάπη για

την πατρίδα, η αγάπη για την ελευθερία μετριέται πάντα με τις θυσίες μας. Πέρασαν πενήντα χρόνια από εκείνες τις μέρες που για το ομόαιμον, το ομόγλωσσον, το ομότροπον, το ομόθρησκον, ο αντιστράτηγος Γεώργιος Κατσάνης πήρε τη συνειδητή επιλογή του θανάτου. Οταν οι Τούρκοι εισέβαλαν στην Κύπρο μια χούφτα παλικάρια ζωντάνεψαν τις Θερμοπύλες, τη Σαλαμίνα, την Αλαμάνα, τα βράχια του Πενταδακτύλου. Βλέπετε η αρετή πάντα κατοικεί σε δυσπρόσιτους βράχους.

Ο πατέρας μου ο Γεώργιος Κατσάνης αγέρωχος, αποφασισμένος, έτοιμος από καιρό, οδηγούσε τους στρατιώτες του εκεί πάνω στο κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα.

Γράφτηκαν πάρα πολλά από πάρα πολλούς για τις ηρωικές στιγμές, για τις σκληρές μάχες που διαδραματιστήκαν εκείνες τις άγριες ώρες. Τις 158 στροφές του Διονύσιου Σολωμού δρασκέλισαν εκείνες τις ώρες οι ελάχιστοι υπερασπιστές του πολύπαθου νησιού. Οταν η βοήθεια που περίμενε ο πατέρας μου δεν έφτασε ποτέ, και συνειδητοποιώντας τον άνισο και προδομένο αγώνα, πήρε την πιο μεγάλη απόφαση αρνούμενος να αφήσει ανυπεράσπιστο τον Κυπριακό Ελληνισμό. Δεν περιφρονούσε τη ζωή ο πατέρας μου, αγαπούσε τη ζωή αλλά ρίχτηκε στο θάνατο για χάρη της ζωής που αγαπούσε. Αφουγκράστηκε την ελεύθερη ψυχή του και έγραψε μαζί με τα παλικάρια του Ιστορία. Αλλωστε το αληθινό μπόι του ανθρώπου μετριέται πάντα με το μέτρο της λευτεριάς. Το αλφάβητο της απώλειας το ξέρουνε μόνο αυτοί που έχασαν ό,τι αγαπούσαν πολύ. Το δικό μας αλφάβητο σταμάτησε στο γράμμα π, στη λέξη περηφάνια που την νιώσαμε από τη στιγμή που ο πατέρας μου, θυσίασε τα νιάτα του και η μορφή του ανέμισε σημαία πάνω στον ιστό του Πενταδακτύλου.

Εχουν γράψει ότι η πατρίδα υψώνεται όταν υψώνονται τα παιδιά της. Σήμερα, δίνεται σε όλους η ευκαιρία να γίνουμε κοινωνοί της έντασης και της

δραματικότητας εκείνων των ημερών αλλά κυρίως να θυμηθούμε όχι μόνο σε τι αντιστεκόμαστε αλλά και για ποιο λόγο αξίζει μια τέτοια απόφαση ζωής»!

Στη συνέχεια μίλησε ο Θεοφάνης Μαλκίδης, ο οποίος αναφέρθηκε στον ήρωα Γεώργιο Κατσάνη, λέγοντας, μεταξύ των άλλων, τα ακόλουθα: «Ο Γεώργιος Κατσάνης γεννήθηκε το 1934 στο Σιδηρόκαστρο Σερρών, από οικογένεια προσφύγων από την Ανατολική Θράκη. Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, η οικογένεια του εγκαταστάθηκε στη Θεσσαλονίκη, όπου στη συνέχεια ο Κατσάνης εντάχθηκε στο τμήμα στίβου του 'ΓΣ Ηρακλής', με τον οποίο διακρίθηκε στα 100 και 200 μέτρα, τη σκυταλοδρομία και το άλμα σε μήκος (Το κλειστό γήπεδο του 'Ηρακλή' σήμερα φέρει το όνομα 'Κατσάνειο'). Το 1952 εισήχθηκε στη Σχολή Ευελπίδων και το 1956 στο Σώμα Καταδρομών στο οποίο εκπαιδεύτηκε ως καταδρομέας, αλεξιπτωτιστής, αναρριχητής και χιονοδρόμος. Το 1973 μετατέθηκε στην Κύπρο με το βαθμό του ταγματάρχη, αναλαμβάνοντας τη διοίκηση της 33ης Μοίρας Καταδρομών με έδρα την Κερύνεια.

Κατά την έναρξη της εισβολής της Τουρκίας στις 20 Ιουλίου 1974, η 33η Μοίρα βρισκόταν προσωρινά στη Λευκωσία και ένας λόχος της διατάχθηκε να καλύψει το αεροδρόμιο Λευκωσίας και οι υπόλοιποι δυο λόχοι υπό τον Κατσάνη να μεταβούν στο χώρο διασποράς της μονάδας στο Μπέλλα-Πάις Κερύνειας. Καθ' οδόν μετά την Κλεπίνη, η αυτοκινητοπομπή προσβλήθηκε από τουρκικά αεροσκάφη τα οποία κατέστρεψαν το σύνολο των οχημάτων, αναγκάζοντας τους καταδρομείς να διανύσουν τα τελευταία χιλιόμετρα πεζοί.

Την νύχτα της 20ής Ιουλίου και σε συνεργασία με τις 31η, 32η και 34η μοίρες, η 33η Μοίρα επιχείρησε στα μετόπισθεν των τουρκικών δυνάμεων με στόχο την κατάληψη του στρατοπέδου των Τούρκων αλεξιπτωτιστών στο ύψωμα Κοτζά Καγιά που βρίσκεται πάνω από το χωριό Αγύρτα και νότια του κάστρου του Αγίου

Ιλαρίωνα. Το ύψωμα αυτό στις παρυφές του Πενταδάκτυλου ήταν στρατηγικής σημασίας καθότι ο έλεγχός του θα απέκοπτε την κύρια οδική αρτηρία Κερύνειας – Λευκωσίας.

Η αποστολή της 33ΜΚ κατά την επιχείρηση ήταν να καταλάβει τη θέση Πετρομούθια. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα, οι καταδρομείς προσέγγισαν το τουρκικό στρατόπεδο από τρεις πλευρές και ακολούθησε σφοδρή μάχη εκ του συστάδην, γνωστή ως Μάχη του Κοτζά Καγιά, που κατέληξε στην ολοκληρωτική κατάληψη του στρατοπέδου. Το πρωί της 21ης Ιουλίου όμως, κάτω από συνεχείς τουρκικές αντεπιθέσεις, οι καταδρομείς αναγκάστηκαν να συμπτυχθούν εξαιτίας της έλλειψης πυρομαχικών και της απουσίας ενισχύσεων πεζικού.

Είχε ξημερώσει η 21η Ιουλίου 1974, ήταν ημέρα Κυριακή, όπως σήμερα πενήντα χρόνια μετά. Ωρα 9η. Στη δεξιά πτέρυγα της 33 Μοίρας Καταδρομών, ο Ταγματάρχης Γεώργιος Κατσάνης, προσπαθεί να εξουδετερώσει την τουρκική αντίσταση βοηθούμενος από τέσσερις καταδρομείς. Αλλες ομάδες καταδρομέων κάλυπταν πιο πίσω, χωρίς όμως οπτική επαφή με το σημείο, προφανώς λόγω της ιδιομορφίας του εδάφους στη συγκεκριμένη περιοχή του Αγίου Ιλαρίωνα.

Σ’ αυτό ακριβώς το σημείο ο Διοικητής της Μοίρας σηκώνεται και προσπαθεί να λάβει προωθημένη θέση μάχης. Και ενώ όλοι στόχευαν μπροστά προς το μέρος των Τούρκων εισβολέων, σφαίρα ελεύθερου σκοπευτή, προερχόμενη από την άλλη πλευρά του βράχου, κτυπάει το Διοικητή από αριστερά.

Τη στιγμή που ο Γεώργιος Κατσάνης έπεφτε στο έδαφος, συνεχείς ριπές αυτομάτων όπλων γάζωναν κυριολεκτικά το σημείο εκείνο για αρκετά λεπτά. Η προσπάθεια να στραφούν τα πυρά των συμπολεμιστών του προς τα αριστερά, έφεραν το αντίθετο αποτέλεσμα. Οι Τούρκοι τους καθήλωσαν με καταιγισμό πυρών και ο βράχος έγινε διάτρητος από τις εκατοντάδες σφαίρες που δέχθηκε.

Επανειλημμένες και απεγνωσμένες προσπάθειες δυο καταδρομέων από την ομάδα των τεσσάρων να προστρέξουν και να βοηθήσουν το Διοικητή απέβησαν άκαρπες, με αποτέλεσμα να κινδυνεύσουν άμεσα. Ενας απ' αυτούς, στην τελευταία προσπάθειά τους, τραυματίζεται και αποχωρεί. Για δεκαπέντε λεπτά, όλοι αμήχανοι, απεγνωσμένα προσπαθούν ν' αποφύγουν το θάνατο, ώσπου οι καταδρομείς διέφυγαν από το φονικό σημείο.

Η μάχη κράτησε για άλλες δυο ώρες σε άλλα σημεία του Αγίου Ιλαρίωνα, χωρίς οι Καταδρομείς να κατορθώσουν να προχωρήσουμε προς το σημείο όπου βρισκόταν το νεκρό σώμα του Διοικητή, ενώ στη συνέχεια ακολούθησαν τα τμήματα που άρχισαν εντωμεταξύ να οπισθοχωρούν.

Οσο περνούσε ο χρόνος, όλοι συνειδητοποιούσαν τι ακριβώς είχε συμβεί. Ο γενναίος πολεμιστής, ο άξιος Διοικητής, είχε περάσει την πύλη των αθανάτων. Το ηρωικό σώμα του Γεωργίου Κατσάνη έμεινε για 46 χρόνια άταφο στον Πενταδάκτυλο, στις άγριες κορφές του Αγίου Ιλαρίωνα και το 2020 έγινε η κηδεία και η ταφή των ιερών του οστών. Σήμερα, πενήντα χρόνια μετά τη θυσία του, εκτός από την αυτονόητη τιμή στον ήρωα, στον ατρόμητο Διοικητή της 33ης Μοίρας, στη διαφύλαξη και στη διαιώνιση της μνήμης του, χρωστάμε, όπως λένε οι συμπολεμιστές του, στον Γεώργιο Κατσάνη την Κερύνεια και την Κύπρο ελεύθερη! Αθάνατος ο ήρωάς μας!».

ekirikas.com